6.10.2025

Lausunto hallituksen esityksestä vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

HE 98/2025 vp VeJ 37/2025 vp

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto ei ole pyytänyt Mikro- ja yksinyrittäjät ry:ltä (MYRY) otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä asiantuntijalausuntoa. Koska erityisesti esitykseen sisältyvällä työhuonevähennyksen rajoittamisella voi olla huomattavia vaikutuksia pienemmille yrityksille, MYRY pyytää kunnioittavasti, että jäljempänä olevat seikat ja valmistelemamme kirjallinen kannanotto otetaan asian käsittelyssä huomioon. MYRY on aiemmin antanut lausunnon työhuonevähennyksen lisäksi monesta muustakin hallituksen esitykseen sisältyvästä veroesityksestä ja muutoksesta.

Hallitus päätti kehysriihessään verotuksen kaavamaisen työhuonevähennyksen poistamisesta. Esityksen mukaan tällä tarkoitetaan palkansaajille työnantajan kanssa sovitun etätyön perusteella myönnettävää työhuonevähennystä. Perusteluna on esitetty, että etätyöstä harvemmin muodostuu sellaisia lisääntyneitä kustannuksia, joista olisi perusteltua myöntää vähennystä verovelvollisen elantomenoiksi katsottavista oman kodin kustannuksista.

Jos verovelvollinen käyttää asuntoa muiden tuloverolain mukaan verotettavien tulojen kuin palkkatulojen hankintaan, jatkossa vähennykseksi hyväksytään esityksen mukaan Verohallinnon määräämän kaavamaisen työhuonevähennyksen määrä. Verohallinto vahvistaa kaavamaisen työhuonevähennyksen lakiin otettavan valtuussäännöksen nojalla.

Esityksen mukaan muutoksella ei ole vaikutusta elinkeinotoiminnan tai maatilatalouden menoiksi katsottavien kulujen vähennyskelpoisuuteen. Mikro- ja yksinyrittäjät ry pitää tätä lähtökohtaa erittäin tärkeänä verotuksen oikeudenmukaisuuden kannalta.

MYRY tähdentää, että varsinkin pienemmissä yrityksissä on varsin tyypillistä, että yrittäjän asuntoa tai sen yhteydessä olevaa muuta tilaa käytetään myös yritystulon hankkimiseen kun muuta vaihtoehtoa ei ole. Kyseessä ei tällöin ole mikään sovittu järjestely, vaan käytännön sanelema pakko. Työhuonevähennys kuuluu luonnollisiin vähennyksiin eli tulonhankkimismenoihin. Kun verotettavan tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä aiheutuu verovelvolliselle kuluja, on täysin luonnollista ja myös oikeudenmukaista, että ne saa verotuksessa vähentää. Tämä periaate on todettu myös verolaeissa, joten sitä tulee yritystulon hankkimiskulujen ja myös työhuonevähennyksen osalta noudattaa tinkimättömästi jatkossakin.

Tähän asti työhuonevähennys on perustunut verohallinnon yhtenäistämisohjeisiin, joiden mukaan maa- ja metsätalouden sekä elinkeinotoiminnan harjoittajien työhuonevähennykset ilmoitetaan kyseisen tulon vähennyksenä. Esityksessä on Verohallinnolle valtuussäännös vain kaavamaiselle työhuonevähennykselle ja sekin on vain tuloverolaissa. MYRY katsoo, että säännöksiä on täsmennettävä, jotta elinkeinotoiminnan tai maatilatalouden osalta ei ole epäselvyyttä työhuonevähennyksen säilymisestä sekä kaavamaisena että todellisiin menoihin perustuvana vähennyksenä.

Koska tulon hankkimiseen kohdistuvaa osuutta todellisista asunnon menoista on usein mahdotonta tai ainakin hyvin vaikeaa selvittää, on yritystulon vähennyksinä säilytettävä kaavamainen työhuonevähennys. Kaikissa tapauksissa kaavamaisen vähennyksen enimmäismäärä ei kuitenkaan vastaa todellisia kuluja, joten

myös sitä suurempiin toteutuneisiin kuluihin perustuva vähennys on yritystulon osalta jatkossakin säilytettävä.

Elinkeinotoimintaa samoin kuin myös maatilataloutta harjoitetaan paljon myös yhteisömuodossa, jolloin yrittäjä nostaa yrityksestä palkkatuloa. Myös näissä tilanteissa on varsinkin pienemmissä yrityksissä tyypillistä, että yrittäjän asuntoa tai sen yhteydessä olevaa muuta tilaa käytetään tulon hankkimiseen kun muuta vaihtoehtoa ei ole. Palkkatulosta myönnetään automaattinen tulonhankkimisvähennys, mutta verotuksen yhdenvertaisuuden vuoksi olisi eri yritysmuotojen vaikutusta työhuonevähennyksen saamiseen ollut pohdittava tarkemmin kuin esityksessä on tehty. Oikeudenmukaisena ratkaisuna voisi olla se, että yritystoimintaan perustuvasta palkkatulostakin saisi jatkossa vähentää tulonhankkimisvähennyksen ylittävän osan työhuonevähennyksestä.

Mikro- ja yksinyrittäjät ry saa tällä hetkellä erittäin paljon yhteydenottoja työhuonevähennyksen rajoittamisesta huolestuneilta yrittäjiltä. Yhteydenottojen määrä osoittaa selvästi asian tärkeyden erityisesti pienempien yritysten toiminnassa. Asian uutisointi on ollut ristiriitaista eikä edes hallituksen esitys kaikilta osin poista epäselvyyttä. MYRY pitää erittäin tärkeänä säännösten täsmentämistä siten, että työhuonevähennyksen säilymisestä sekä kaavamaisena että todellisiin menoihin perustuvana vähennyksenä yritystulon hankkimisen osalta ei jää mitään epäselvyyttä.

MIKRO- JA YKSINYRITTÄJÄT RY

Liisa Hanén
toiminnanjohtaja

Heikki Mäkinen
varatuomari
Mikro- ja yksinyrittäjät ry:n neuvontalakimies